

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arpajaisverolain
4 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arpajaisverolakia muutettavaksi siten, että yksinoikeudella toimeenpantujen arpajaisten arpajaisveroaste korotettaisiin 12 prosenttiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioehdotukseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Rahapelitoiminnan arpajaisverotus

Arpajaisverolain (552/1992) mukaan arpajaisveroa suoritetaan valtiolle Suomessa toimeenpannuista arpajaisista. Rahapelitoimintaa Suomessa yksinoikeudella harjoittavat neljä rahapeliyhteisöä vastaavat valtaosasta Suomen arpajaisoimintaa. Vuonna 2010 arpajaisveroa kertyi 144,7 miljoonaa euroa, josta rahapeliyhteisöjen osuus oli 142,9 miljoonaa euroa. Veikkaus Oy:n osuus oli 76,1 miljoonaa euroa, Raha-automaattiyhdistyksen 55,5 miljoonaa euroa, Fintoto Oy:n 4,7 miljoonaa euroa ja Ahvenanmaan maakunnassa rahapelitoimintaa maakuntahallituksen myöntämän yksinoikeuden nojalla harjoittavan Ålands Penningautomatföreningin osuus 6,6 miljoonaa euroa.

Arpajaisverolain 4 §:n 1 momentin mukaan arpajaisvero yksinoikeudella toimeenpannuista arpajaisista on 10 prosenttia tuotosta, totopeleissä kuitenkin 9,5 prosenttia tuotosta. Tuotolla tarkoitetaan arpajaisiin osallistumiseksi suoritettujen rahapanosten ja pelaajille voittoina maksettujen määrien erotusta.

Nykyiset veroprosentit tulivat voimaan vuoden 2011 alusta. Raha-automaatti-

yhdistyksen ja Ålands Penningautomatföreningin harjoittaman raha-automaattitoiminnan veroprosentti korotettiin tuolloin 8,25 prosentista 10 prosenttiin ja muiden yksinoikeudella toimeenpantujen arpajaisten kuin totopelien veroprosentti 9,5 prosentista samoin 10 prosenttiin.

Muutoksen taustalla oli osaltaan Raha-automaattiyhdistyksen varoista rahoitetun lääkärihelikopteritoiminnan rahoituksen siirtäminen valtion talousarvioon uudelle yleiskatteiselle momentille. Veroprosentin korottamisella 8,25 prosentista 10 prosenttiin Raha-automaattiyhdistyksen maksettavaksi tuleva lisämäärä suuruusluokaltaan vastasi talousarviossa helikopteritoiminnalle osoitettua määrärahaa. Veroprosenttien yhtenäistämiseksi myös Veikkaus Oy:n harjoittamien rahapelimuotojen arpajaisveroprosentti korotettiin 9,5 prosentista 10 prosenttiin. Veikkaus Oy:n tuotto oli matalasuhdanteesta huolimatta kehittynyt varsin myönteisesti. Totopelien osalta vastaavia perusteita arpajaisveron korottamiseen ei ollut. Niiden osalta veroprosentti säilytettiin toistaiseksi ennallaan, koska taloudellinen matalasuhdanne vaikuttaa totopelitoiminnan kannattavuuteen muita rahapelejä enemmän.

1.2 Peliyhteisöjen tuoton käyttö ja pelitoiminnan kannattavuuden kehitys

Arpajaislain (1047/2001) 17 §:n nojalla Veikkaus Oy:n tuotto käytetään urheilun ja liikuntakasvatuksen, tieteen, taiteen ja nuorisotyön edistämiseen. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen ja totopelien tuotto hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen. Rahapeliyhteisöt tilittävät toiminnan tuotot asianomaiselle ministeriölle.

Fintoto Oy:n harjoittaman totopelitoiminnan osalta tuloutetaan valtiolle tuottona yhtiölle myönnetyssä rahapeliluvassa määrätty osuus kokonaisvaihdosta, joka on pelistä riippuen 2,0—5,0 prosenttia. Yhtiölle jää hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen käytettäväksi pelaajan osuudella, arpajaisverolla ja valtion osuudella vähennetty osuus kokonaisvaihdosta.

Arvioitua tuottoa vastaavat määrärahat otetaan vuosittain valtion talousarvioon jaetta-

vaksi edunsaajana oleville yhteisöille ja säätiöille. Avustusten jaosta päättää valtioneuvosto peliyhteisön ehdotuksen pohjalta. Maa- ja metsätalousministeriö päättää totopelien tuotoista jaettavien avustusten jaosta.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla arpajaislainsäädäntö kuuluu maakunnan lainsäädäntövaltaan. Rahapelitoiminnasta säädetään maakunnassa arpajaislailla (Landskapslag om lotterier 1966:10). Arpajais toiminnan verotus kuuluu kuitenkin valtakunnan lainsäädäntövaltaan, ja Ahvenanmaan maakunnassa harjoitetusta arpajais toiminnasta suoritetaan arpajaisveroa arpajaisverolain nojalla. Raha-automaattitoiminta, kasinopelien toimeenpaneminen ja vedonlyöntitoiminta on annettu yksinoikeudella Ålands Penningautomatföreningin hoidettavaksi.

Rahapeliyhteisöjen pelitoiminnan tuotto (rahapanokset vähennettynä jaetuilla voitoilla), tilinpäätöksen mukainen voitto ja valtiolle tilitetty tuotto ovat vuosina 2006—2010 kehittyneet alla esitetyllä tavalla:

Veikkaus Oy

Vuosi/miljoonaa euroa	2006	2007	2008	2009	2010
Rahapelien tuotto	659	678	720	767	802
Tilikauden voitto	408	427	449	469	504
Tuotto opetus- ja kulttuuriministeriölle	401	398	409	461	463

Raha-automaattiyhdistys

Vuosi/miljoonaa euroa	2006	2007	2008	2009	2010
Rahapelien tuotto	658	653	660	651	675
Tilikauden voitto	420	407	403	375	382
Tuotto avustuksiin	306	312	303	278	268
Tuotto veteraanien kuntoutukseen valtiokonttorille	104	109	105	103	99

Fintoto Oy

Vuosi/miljoonaa euroa	2007	2008	2009	2010
Rahapelien tuotto*	55,4	55,4	52,9	49,4
Tilikauden voitto	8,6	8,1	8,7	7,5
Tuotto maa- ja metsätalousministeriölle	8,5	8,6	8,3	7,8

*Ei sisällä Veikkaus Oy:n suorittamia kohdekorvauksia

HE 51/2011 vp

Fintoto Oy:n tilinpäätösten mukaista voittoa on yllä oikaistu lisäämällä tuloslaskelmalla kuluna vähennetty maa- ja metsätalousministeriölle luovutettu määrä, joka on luonteeltaan voitonjakoa. Yhtiön tilinpäätöksissä on kuluina vähennetty myös se osa tuotosta, jonka yhtiö on toimilupansa edellyttämällä tavalla käyttänyt hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen.

Ålands Penningautomatföreningin liikevaihto* ja voitto ovat kehittyneet seuraavasti:

Vuosi	Liikevaihto	Voitto
2006	67,4	30,9
2007	87,5	43,4
2008	88,4	16,2
2009	74,7	5,8
2010	70,3	8,2

*Vähennetty arpajaisvero ja pelaajille jaetut voitot.

2 Ehdotetut muutokset

Hallitusohjelman mukaisesti arpajaisveroa korotettaisiin yksinoikeudella toimeenpantujen arpajaisten osalta siten, että veroprosentti nousee 12 prosenttiin. Fintoto Oy:n ja Ålands Penningautomatföreningin totopelitoiminnan osalta veroprosentti nousisi 2,5 prosenttiyksiköllä sekä Veikkaus Oy:n ja Raha-automaattiyhdistyksen sekä Ålands Penningautomatföreningin muiden rahapelien kuin totopelien osalta 2 prosenttiyksiköllä.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotusten arvioidaan lisäävän arpajaisveron tuottoa vuonna 2012 toimeenpantujen rahapelien osalta noin 34 miljoonalla eurolla. Verotulojen lisäyksestä kertyisi vuoden 2012 aikana veron maksuajan vuoksi noin 28 miljoonaa euroa.

Mainitusta 34 miljoonasta eurosta Veikkaus Oy:n osuus olisi noin 17 miljoonaa euroa, Raha-automaattiyhdistyksen osuus noin 14 miljoonaa euroa, Fintoto Oy:n osuus 1,3 miljoonaa euroa ja Ålands Penningautomatföreningin osuus runsaat 1,5 miljoonaa euroa. Arvioissa ei ole otettu huomioon sitä, et-

tä vuoden 2012 alusta yksinoikeus hevospeleiden toimeenpanoon Manner-Suomessa siirtyy Fintoto Oy:lle.

Ahvenanmaalta kertynyt arpajaisvero on vuosittain palautettu Ahvenanmaan maakunnalle valtion talousarvioon otetusta määrärahasta. Vuonna 2010 maakunnalle palautettiin arpajaisveroa 6,7 miljoonaa euroa.

3.2 Vaikutukset tuotonsaajien asemaan

Rahapeliyhteisöjen edunsaajille jaettavissa oleva tuotto vähenisi arpajaisveron tuoton kasvua vastaavasti. Veroprosentin korotus ei kuitenkaan välttämättä heikennä rahapeliyhteisöjen tuotosta rahoitusta saavien yhteisöjen ja järjestöjen rahoitusasemaa.

Veikkaus Oy:n voitto on suhdannetilanteesta huolimatta kehittynyt suotuisasti ja vuoden 2010 päättyessä yhtiölle oli kertynyt jakamattomia voittovaroja 114 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön arvion mukaan yhtiön tuloskehitys ei kuitenkaan säily edellisten vuosien tasolla muun ohessa arpajaislain uudistamisen ja siihen liittyvän pelikohtaisten sääntöjen ja pelien markkinointia koskevien ohjeiden muutosten johdosta.

Raha-automaattiyhdistyksen pelimyyntin kehitys on ollut vaatimatonta. Sosiaali- ja terveysministeriölle luovutettuja, edunsaajille jakamatta jätettyjen varojen määrä oli vuonna 2010 runsaat 10 miljoonaa euroa. Yhdistyksen tuotosta sotaveteraanien kuntoutukseen menevä määrä kuitenkin vähenee vuoteen 2015 ulottuvan arvion mukaan vuosittain noin 4 miljoonalla eurolla, mikä edistää yhdistyksen tuotosta avustusta saavien sosiaali- ja terveysalan yhteisöjen ja järjestöjen rahoitusmahdollisuuksia.

Fintoto Oy:n pelimyynti on viimeisen kahden vuoden kuluessa vähentynyt selvästi, yhteensä 10 prosentilla. Vuoden 2012 alussa voimaan tulevien arpajaislainsäädännön muutosten myötä yhtiö saa vuoden 2012 alusta yksinoikeuden kaikkiin hevospeleihin, jolloin yhtiön pelimyyntin arvioidaan kasvavan merkittävästi. Veikkaus Oy:n nyt harjoittamien raviveikkausten myynti oli vuonna 2010 runsaat 50 miljoonaa euroa, kun Fintoto Oy:n koko pelimyynti oli samana vuonna 193 miljoonaa euroa. Hevostalouden rahoit-

tamiseen yhtiön pelitoiminnasta kertyvien varojen määrän ei tämän vuoksi arpajaisveron korottamisesta huolimatta arvioida vähenvän.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto opetus- ja kulttuuriministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä sekä maa- ja metsätalousministeriöltä.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arpajaisverolain (552/1992) 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
951/2010, seuraavasti:

4 §

Veron peruste ja verokanta

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 12 prosenttia tuotosta.

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

arpajaisverolain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arpajaisverolain (552/1992) 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa
951/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Veron peruste ja verokanta

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 10 prosenttia tuotosta. *Totopeleistä arpajaisvero on kuitenkin 9,5 prosenttia tuotosta.*

Ehdotus

4 §

Veron peruste ja verokanta

Yksinoikeudella toimeenpantavista arpajaisista arpajaisvero on 12 prosenttia tuotosta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*
